

РАБОТНА
ПРОГРАМА
2020

"ЕВРОПА ЗА ГРАЖДАНИТЕ"
2014 - 2020

Съдържание

Цели и приоритети за 2020 год.....	3
Общи и специфични цели.....	4
Политически контекст.....	4
Програмни приоритети 2020	5
Направление 1: Европейска памет за миналото	6
Направление 2: Демократична ангажираност и гражданско участие	8
Очаквани резултати през 2020 год.....	10
Направление 1: Европейска памет за миналото	10
Направление 2: Демократична ангажираност и гражданско участие	10
Критерии за оценка на проектните предложения.....	11
Критерии за допустимост.....	13

Цели и приоритети за 2020 год.

Общи и специфични цели

В съответствие с глобалната цел да се постигне доближаване на Съюза до неговите граждани, общите цели на програмата са следните:

- да допринесе за разбирането на гражданите за Съюза, за неговата история и неговото многообразие;
- да насърчава европейското гражданство и да подобрява условията за гражданско и демократично участие на ниво ЕС.

Постигането на специфичните цели трябва да става на транснационална основа или в европейски мащаб:

- постигане на по-добро разбиране за миналото, общата история, общите ценности и целта на Съюза да насърчава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи, като се стимулират дебатът, разсъжденията и изграждането на мрежи;
- насърчаване на демократичното и гражданското участие на гражданите на ниво ЕС чрез подобряване на тяхното разбиране за процеса на разработване на политиките на Съюза и осигуряване на възможности за социална и межкултурна ангажираност и доброволческа дейност на ниво ЕС.

Политически контекст

2020 ще бъде последната година от изпълнението на настоящата програма „Европа за гражданите“. За програмен период 2021-2027, Европейската комисия предлага обединяването на програма „Европа за гражданите“ и програма „Права, равенство и гражданство“ в новата програма „Граждани, равенство, права и ценности“.

Същевременно, 2020 ще бъде първата година на новоизбраните Европейски парламент и Европейска комисия след изборите през май 2019 год. В този контекст, програма „Европа за гражданите“ ще бъде достатъчно гъвкава, за да отговори на новите приоритети и дневен на ред на Комисията „Фон дер Лайен“.

В този период на промяна ще бъде по-важно от всякога европейските граждани да вземат активно участие в дебата за бъдещето на Европа. Програма „Европа за гражданите“ ще допринесе за това чрез финансирането на проекти и дейности, насърчаващи активното европейско гражданство, основните европейски ценности, споделена история и насърчаване чувството на ангажираност и принадлежност.

Програмни приоритети 2020

В съответствие с общите цели на програмата, многогодишните приоритети са определени през 2016 г. от Европейската комисия след консултация с Програмния комитет. Те ще са валидни за оставащия период от програмата (2016 — 2020 г.), за да се осигури на кандидатстващите организации повече време за планиране и подготовка на техните проекти.

Това не засяга възможността на Европейската комисия да преразглежда, адаптира или модифицира списъка с приоритети в случай на необходимост, по всяко време, след консултации със заинтересованите страни по програмата, представени в обществената група за диалог и Програмния комитет.

Програмните приоритети за 2020 год. насърчават дебата върху ключови моменти от европейската история и въпроси от изключителна важност днес, като общите ценности, отразени в общото европейско културно наследство (за Направление 1: Европейска памет за миналото) и социалната, икономическа и политическа обстановка в ЕС (за Направление 2: Демократична ангажираност и гражданско участие).

Използването на социални мрежи в проектните дейности се насърчава, с особен фокус върху привличането на голям брой европейски граждани и, в частност, младежи. В допълнение, препоръчва се на организациите бенефициери да използват възможностите на Европейския корпус за солидарност.

Кандидатстващите организации по програмата се насърчават да разработят проекти, отговарящи на целите на програмата и насочени към постигане на многогодишните приоритети, както следва:

Направление 1: Европейска памет за миналото

1. Отбелязване на ключови моменти и отправни точки в най-новата история на Европа

Програма „Европа за гражданите“ цели да създаде условия за размисъл и дебат относно европейското културно многообразие и общите ценности в най-широк смисъл, които надскочат чисто националния прочит на европейската история. Това направление поощрява изпълнението на проекти и дейности, които насърчават толерантността, взаимното разбирателство, межкултурния диалог и помирението като средство за превъзможване на миналото и изграждане на бъдещето. Особен фокус следва да бъде поставен върху по-младото поколение.

Следните исторически моменти ще бъдат финансирани с приоритет през 2020 год.:

2020	1950 – Декларацията на Шуман
	1990 – Обединение на Германия и преход към демокрация в Централна и Източна Европа
	2000 – Харта за основните права на ЕС

2. Гражданско общество и гражданско участие при тоталитарните режими

Демократични понятия като „гражданско общество“, „свобода на словото“, „свобода на сдружаване“ губят своето значение по време на тоталитарните режими. Участието на гражданите в политическия процес е сведено до гласуване в предварително предизвестени избори и безусловна подкрепа за управляващата партия.

Премахвайки многопартийната система, тоталитаризмът не я замества с еднопартийна система, а с масово движение. Това предполага цялостно обвързване на обществото с програмните цели на движението посредством различни сателитни обществени и професионални организации, така че да не остане свободно пространство, в което би могло да се настани другомислие или опозиционност. Тези организации не са средище на гражданска активност, а средство за контрол.

Тази приоритетна ос насърчава изследването на тоталитарната идеология и пропаганда, подчертавайки значението на свободата на словото, върховенството на закона, защитата на човешките права и активната роля на гражданското общество за запазване на съвременните демократични постижения.

3. Антисемитизъм, ксенофобия, хомофобия, анти-циганизъм и други форми на нетолерантност: уроците от миналото и тяхната актуалност днес

Тоталитарните режими на 20 век изключиха определени групи от обществото и ги лишиха от основните им човешки права – еврейските и ромски общности, както и други етнически и културни малцинства при нацисткия режим са само един от многото тежки уроци на историята.

Проявите на антисемитизъм, ксенофобия, хомофобия и други форми на нетолерантност следва да бъдат обект на информиран и задълбочен дебат. Как да разпознаем изкупителната жертва в предварително подготвен дискурс за социално изключване и маргинализация на определени групи? Какви са образователните механизми на европейско и национално равнище, които могат да предотвратят прояви на нетолерантност и да спомогнат за създаването на отворени и ангажирани европейски общества?

4. Преход към демокрация и присъединяване към Европейския съюз

Процесът на присъединяване към Европейския съюз има огромна роля в прехода към демокрация и консолидиране на демократичните практики в страните от Централна и Източна Европа. Критериите за присъединяване към ЕС насърчават политически промени и структурни реформи, засилват административния капацитет и подобряват защитата правата на малцинствата.

Тази приоритетна ос анализира влиянието на нормативната сила на ЕС върху демократичните практики на страните от бившия социалистически лагер, както и възможностите за бъдещо разширяване на ЕС.

Направление 2: Демократична ангажираност и гражданско участие

1. Дебатът за бъдещето на Европа, евроскептицизъм и насърчаване на информиран дебат по темата

Този многогодишен приоритет на програма „Европа за гражданите“ дава възможност на европейските граждани да изразят своето виждане за бъдещето развитие на европейската интеграция. Отправна точка на дебата за бъдещето на Европа следва да бъде Бялата книга, представена от Европейската комисия на 1 март 2017 год.

Очаква се проектните предложения да насърчават отворен и конструктивен дебат по темата, който да задълбочи познанията на европейските граждани за постиженията и ползите от членството, обръщайки внимание на действителните проблеми в европейските общества и търсейки решения далеч от популистките призови. Гражданското участие не бива да се ограничава до тази част от европейските общества, активно подкрепяща идеята за все по-близка Европа, а да се търси активен диалог с граждани, които отричат или поставят под съмнение процеса на европейска интеграция.

Ангажирането на европейските граждани с бъдещето на Европа цели да засили демократичната легитимност на ЕС, както и чувството за принадлежност и споделени ценности между неговите граждани. Особената значимост на тази цел се подсилва от ниската избирателна активност на изборите на Европейски парламент, както и вълната от нарастващ популизъм в някои държави членки. Европейските избори през 2019 год. са едновременно възможност и предизвикателство, което ще определи посоката за по-нататъшното развитие на Съюза.

2. Солидарност по време на криза

Европейският съюз е изграден върху солидарност – солидарност между европейските граждани; солидарност между държавите членки; солидарност с трети страни чрез предоставяне на помощ за развитие. Солидарността е обща ценност на Съюза, която създава кохезия и подобрява реакциите при кризисни ситуации.

Солидарността е чувство на единство, което се основава на общност на интереси, цели или предпочитания сред хората. Какво означава солидарността между държавите членки, особено по време на криза? Какви са правните, политически, икономически и етични граници на европейската солидарност?

Този многогодишен приоритет на програма „Европа за гражданите“ анализира съществуващите механизми за взаимопомощ в ЕС, подчертавайки добавената

стойност на колективното действие, там където ресурсите на една страна не са достатъчни за справяне с кризисна ситуация. Той променя обществените нагласи относно ограничения характер на предлаганите решения по време на криза и изтъква необходимостта от взаимно разбирателство и управление на кризи.

Проектните предложения следва да използват възможностите, предоставени от новата инициатива на Европейския съюз – Европейският корпус за солидарност.

3. Борба със стигматизацията на понятието „имигрант“ и създаване на контра-дискурс за межкултурен диалог и взаимно разбирателство

Межкултурният диалог е процес, който се състои от отворен и характеризиращ се с уважение обмен или взаимодействие между индивиди, групи или организации с различен културен опит или светоглед.

С 28 държави членки и много различни културни и етнически групи, межкултурният диалог е основен механизъм за предотвратяване на конфликти и маргинализирането на групи от граждани в Европейския съюз.

Тази приоритетна ос насърчава осведомеността относно богатството на европейските култури, взаимното разбирателство и толерантност, допринасяйки за изграждането на динамична, многопластова европейска идентичност.

Специален фокус се поставя върху бежанската криза и положението на имигрантите в европейските общества. Насърчава се информиран дебат по въпросите на интеграцията, човешките права, културната идентичност, сигурност, икономически ползи и предизвикателства пред интеграцията.

Очаквани резултати през 2020 год.

Направление 1: Европейска памет за миналото

За да насърчи дебата относно европейската история и създаването на чувство за принадлежност към ЕС, през 2020 год. програма „Европа за гражданите“ ще предостави безвъзмездни средства на планирани 45 проекта за дейности.

Направление 2: Демократична ангажираност и гражданско участие

За да насърчи участието на европейските граждани в процеса на вземане на решения, през 2020 год. програма „Европа за гражданите“ ще предостави безвъзмездни средства на планирани 280 проекта по мярка 2.1 „Побратимяване на градове“, 36 проекта по мярка 2.2 „Мрежи от градове“ и 29 проекта по мярка 2.3 „Проекти на гражданското общество“.

Критерии за оценка на проектните предложения

Съвместимост с програмните приоритети – 30%

- Съвместимост на проектното предложение с приоритетите на програма „Европа за гражданите“
- Целите на проектното предложение отговарят на годишните приоритети на програма „Европа за гражданите“
- Проектната идея спомага за осъществяване целите на програмата.

Качество на плана с предложени дейности – 35%

- Предложените дейности отговарят на заложените проектни цели
- Ефективност на избраните дейности в съответствие с използваните ресурси
- Ясно изразено европейско измерение
- Наличие на международни партньори, граждани от различни европейски държави и различни целеви групи

Разпространение – 15%

- Широк набор от комуникационни за популяризиране на проекта
- Мултиплициращ ефект
- Реалистичен план за разпространение на проектните резултати и осигуряване на дълготраен ефект
- Иновативни средства за ангажиране на европейски граждани.

Влияние и гражданско участие – 20%

- Брой организации, участници и държави, участващи в проектните дейности
- Предложената промяна, която този проект ще донесе на местно, национално, регионално и европейско ниво
- Баланс между участници, активно ангажирани в европейските дела и организации/граждани, които са активизирани в следствие на проектните дейности
- Включване на групи от граждани, по-малко представени на местно местно, национално, регионално и европейско ниво и/или маргинализирани групи

- Проектни предложения, включващи доброволци от Европейския корпус за солидарност (за Направление 1 и мярка 2.3).

Критерии за допустимост

Направление 1: Европейска памет за миналото

- Участващи организации: местни власти и организации; европейски изследователски организации по публична политика (мозъчни тръстове); граждански групи; организации на гражданското общество; неправителствени организации; образователни институции;
- Брой партньори: В проекта трябва да участват организации от поне 1 държава членка. Предпочитание се дава на транснационалните проекти;
- Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: €100 000
- Максималната продължителност на проект: 18 месеца

Направление 2: Демократична ангажираност и гражданско участие

Мярка 2.1 „Побратимяване на градове“

- Участващи организации: местни власти; комитети за побратимяване; неправителствени организации, представляващи местни власти;
- Брой партньори: В проекта трябва да участват организации от поне 2 държави членки, от които поне 1 е държава членка на ЕС;
- Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: €25 000
- Максималната продължителност на проект: 21 дни

Мярка 2.2 „Мрежи от градове“

- Участващи организации: местни власти; комитети за побратимяване; неправителствени организации, представляващи местни власти; асоциации/федерации на местни власти;
- Брой партньори: В проекта трябва да участват организации от поне 4 държави членки, от които поне 2 са държави членки на ЕС;
- Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: €150 000
- Максималната продължителност на проект: 24 месеца

Мярка 2.3 „Проекти на гражданското общество“

- Участващи организации: местни власти и организации; европейски изследователски организации по публична политика (мозъчни тръстове); граждански групи; организации на гражданското общество; неправителствени организации; образователни институции;
- Брой партньори: В проекта трябва да участват организации от поне 3 държави членки, от които поне 2 са държави членки на ЕС;
- Максимален допустим размер на безвъзмездните средства за проект: €150 000
- Максималната продължителност на проект: 18 месеца